JAARVERSLAG 2021

Nederland is een democratie en een rechtstaat. Dit betekent dat iedereen dezelfde rechten heeft, en dat iedereen zich aan dezelfde regels moet houden. In Nederland spelen de waarden vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit een centrale rol. Met deze waarden hangen rechten samen waarop eenieder een beroep kan doen. Deze waarden kunnen alleen standhouden als iedereen actief bijdraagt aan de samenleving. Participatie is in Nederland heel belangrijk.

Stichting VluchtelingenContact Hattem
www.vluchtelingencontact.nl

Molenbelt 7
8051 EV Hattem
secrearis@vluchtelingencontact.nl
tel. 065 70 43 14

KVK 41040760

Inhoud

		blz.
1.	van de voorzitter	4
2.	vrijwilligers	5
3.	nieuwe inburgeringswet	7
4.	maatschappelijke begeleiding	8
5.	taal	9
6.	vrouwenpraatgroep	10
7.	geld	11
8	2022 en verder	12

1. Voorwoord

VluchtelingenContact Hattem heeft als kerntaak het maatschappelijk begeleiden van vluchtelingen met een verblijfsvergunning die in Hattem komen wonen.
Integratie in onze gemeenschap staat daarbij centraal.
Onze vrijwilligers bieden gedurende gemiddeld twee jaar maatschappelijke ondersteuning en taalcoaches helpen daarbij de Nederlandse taal zo snel als mogelijk machtig te worden. Alles is erop gericht onze statushouders te helpen zo snel als mogelijk een bestaan te kunnen opbouwen in Nederland.

In het afgelopen jaar liepen door de pandemie beide genoemde activiteiten helaas niet zo als gebruikelijk en daarmee iets minder effectief. Directe persoonlijke contacten bleven beperkt.
Dankzij de inzet van onze vrijwilligers kon via e-mail, whats-app, video bellen, e.d. dit gemis worden gecompenseerd

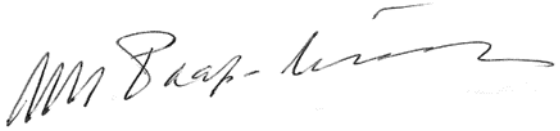
Dit jaarverslag bevat een overzicht van onze activiteiten in 2021, aangevuld met een nadere toelichting.
Ook in dit jaar voelden weer velen in Hattem zich betrokken bij de gevluchte medemens. Dit bleek bijvoorbeeld uit meerder aanmeldingen als vrijwilliger voor onze stichting.
Wij blijven voorbereid in de komende periode op de komst van meer statushouders in Hattem. Veel zal afhangen van de beschikbare woningen in Hattem.

In kader van de nieuwe inburgeringswet (zie hoodstuk 3) zal een aanpassing plaats vinden in de taakverdeling tussen de Gemeente en VluchtelingContact Hattem.
In een goed lopend gezamenlijk overleg wordt dit nu verder uitgewerkt.

Ons werk voor de statushouders in Hattem in de nabije toekomst zien wij met vertrouwen tegemoet. Onze vrijwilligers vormen daartoe de basis. Het bestuur heeft dan ook grote waardering voor hen. Zij hebben zich dit jaar weer met grote betrokkenheid ingezet voor het werk van onze stichting.

Namens het bestuur van de Stichting VluchtelingenContact Hattem,

M.M. Paap – Nieuwstraten (voorzitter)

2. Vrijwilligers

De stichting doet haar werk met drie groepen vrijwilligers

a. **maatschappelijk begeleiders**
Zij ondersteunen bij de eerste opvang in de woning en helpen bij de inrichting, bij aansluitingen en bij allerlei financiële zaken. Verder maken ze de statushouders wegwijs in het sociale leven in Hattem zoals het zoeken van een school, medische zorg etc.
Maatschappelijk begeleiders zijn in het begin wekelijks meermalen bij de statushouders betrokken en bouwen dat in twee jaar tijd langzaam aan af.
Zij helpen de statushouder ook om zich inhoudelijk voor te bereiden op de participatieverklaring.
Begin 2021 waren er zeven begeleiders.

Onder normale omstandigheden hebben de begeleiders maandelijks gezamenlijk overleg met het bestuur en de coördinator over de stand en gang van zaken. In 2021 werd er vanwege corona door de werkgroep drie keer fysiek vergaderd en van de andere keren is een activiteitenverslag gemaakt, zodat iedereen op de hoogte bleef van elkaars werkzaamheden en activiteiten.

Vanwege corona zijn, op verzoek van VCH, ook in 2021 tijdelijk enkele praktische zaken overgenomen door de Gemeente, als inschrijving van de client bij het BRP, het aanvragen van inrichtingskrediet en bijstand ect. Dit om onze vrijwilligers zo goed mogelijk van het virus te vrijwaren.
Het begeleiden werd veelal uitgevoerd via whatsapp, beeldbellen en email. Dit werd ervaren als een redelijk alternatief.

b. **taalcoaches**
De 13 taalcoaches ondersteunen ieder een statushouder bij de taalverwerving.
Zij ondersteunen en begeleiden de inburgeraars verder op weg naar het inburgeringsexamen.
Zij hebben wekelijks ruim een uur taalcontact met de statushouder.
Voor nieuwe vrijwilligers die gaan taal coachen is er de basiscursus bij de Stichting Lezen en Schrijven in vijf delen.

Het is een vast onderdeel van het werk van het bestuur en van de coördinator, ook in 2021, om vrijwilligers te werven en evenzeer om ze te behouden.
Op zich is het verloop onder de begeleiders gunstig laag, maar bij zo'n aantal gaat er steeds wel weer iemand weg. Meestal doet een begeleider of taalcoach dit werk zo'n vijf jaar en dat is bij deze taakbelasting zeker niet slecht. (Dit jaar stonden we met een taalcoach stil bij het feit, dat ze dit werk al 10 jaar vol

enthousiasme doet.)

Omdat ons werk door gaat en wij achterstanden hopen in te halen in 2022, zijn wij blij, dat nieuwe vrijwilligers ons team zijn komen versterken, Het afgelopen jaar vertrokken een begeleider en een taalcoach.
Opvallend is, dat er niet alleen gepensioneerden, maar regelmatig ook jongere mensen bij zijn die volop in het maatschappelijk en economisch leven actief zijn.

Een enkele keer constateert de vrijwilliger en/of het bestuur, dat die dit toch niet het geschikte werk voor haar of hem is. Het afgelopen jaar gebeurde dat eenmaal.

c. **bestuur**

Het bestuur van drie leden is in 2021 ongewijzigd gebleven,
We hebben een zogenoemd meewerkend bestuur.
Net als bij het werk van begeleiders en taalcoaches was het voor het bestuur steeds zoeken naar wat er nog wel en wat er niet mogelijk was gezien de pandemie en bijbehorende maatregelen.

Naast deze vrijwilligers is er een bezoldigd coördinator voor de aansturing en facilitering van de begeleiders en taalcoaches namens het bestuur. Operationele externe contacten neemt hij ook waar. De heer Jan-Erik Barendsen werkt voor 20% van een gangbare weektaak.

3. Nieuwe Inburgeringswet

Tijdens alle digitale of echte bestuursvergaderingen kwam het onderwerp Nieuwe Inburgeringswet ter sprake, die met ingang van 01 januari 2022 zal ingaan.
We hadden als bestuur een eenmalige bijeenkomst met wethouder mevrouw Broekhuis en de betrokken ambtenaar mevrouw Straatman.

In de loop van het jaar heeft met name de coördinator met de gemeente diverse gesprekken gevoerd over de consequenties van de nieuwe inburgeringswet. Deze gesprekken zijn geleidelijk aan concreter geworden en de resultaten daarvan zullen van invloed zijn op de werkzaamheden van de begeleiding na het invoeren van deze nieuwe wet.

De verantwoordelijkheid voor het inburgeren komt weer bij de gemeente te liggen.
De gemeente gaat de client het eerste half jaar financieel “ontzorgen”.
In overleg hebben de gemeente en wij een nieuwe opzet gemaakt van de werkzaamheden die de gemeente gaat uitvoeren en die welke VCH voor haar rekening neemt. Op dit terrein lijkt voor VCH niet veel te veranderen.
Wel zal er meer nadruk komen te liggen op het participatiedeel.
De nieuwe wet geldt voor diegenen die na 01 januari 2022 een verblijfsvergunning ontvangen. Voordat VCH er praktisch mee geconfronteerd wordt is het al wel medio 2022.

Voor ons was en is het ook onder de nieuwe wet van groot belang, dat er voor de statushouder goede redenen blijven bestaan om contact te hebben met onze maatschappelijk begeleiders. Als die maar “achter de voordeur” komen, kunnen ze ook met de statushouder werken aan administratieve en financiële zelfredzaamheid en aan de participatie, aan de integratie in de Hattemer en Nederlandse samenleving.
Dat is van belang voor de statushouder.
Dat is van belang voor onze maatschappij.
We zijn benieuwd of we voldoende voorbereid zullen blijken te zijn.

We zijn ook zo vrijmoedig geweest ons zelf te bemoedigen met de conclusie, dat deze wet waarschijnlijk niet nodig was geweest, indien overal zo’n goed systeem van begeleiding was opgezet als in Hattem. De voortdurende samenwerking tussen de gemeente en de stichting en de inzet van heel veel vrijwilligers gedurende decennia jaar heeft dit tot stand kunnen brengen.

4. Maatschappelijke begeleiding

Gedurende twee jaar helpen onze begeleiders de statushouders te integreren in de Hattemer samenleving en in de Nederlandse omgeving te participeren.
In 2021 heeft VCH 22 personen begeleid.

Er waren minder nieuwe vestigingen in Hattem dan normaal en dit komt doordat er geen woningen beschikbaar zijn gekomen.
De nieuwelingen kwamen uit Syrië, Turkije, Afghanistan en Eritrea.

De verschillen zijn redelijk groot.
Belangrijke factoren tijdens de begeleiding zijn bijvoorbeeld.

- Gezinssamenstelling
  Als er schoolgaande kinderen zijn, komt er meer aan taal en Nederlandse cultuur in huis.
- Opleiding
  Hebben de statushouders een opleiding waarmee ze de Nederlandse arbeidsmarkt kunnen aansluiten en hebben ze eerder al een vreemde taal geleerd, dan gaat de integratie meestal ook sneller.
- Nationaliteit
  Er kwamen de laatste jaren meerdere mensen uit Syrië.
  Als die hier onderling contact hebben, weten ze elkaar beter op weg te helpen.
  Nadeel kan dan zijn, dat men te weinig buiten die eigen zuil komt.

Er zijn wel eens problemen, die extra aandacht vragen.
In een situatie van aanhoudende geluidsoverlast bijvoorbeeld moesten de verhuurder, politie en begeleiders er aan te pas komen om een en ander in goede banen te leiden en dat lijkt gelukt.
De migratie ontwricht soms ook het samenleven in gezinnen, bijvoorbeeld als de vader er niet meer bij is.
Onvoldoende vermogen om het Nederlands onder de knie te krijgen of om een goede plek op de arbeidsmarkt te vinden zijn ook omstandigheden die het voor de statushouder zwaar maken en veel aandacht van de begeleiders vragen.

In grote lijnen zijn we er nog steeds redelijk tevreden over hoe de statushouders zich invoegen in onze maatschappij.
“Waar zijn die vluchtelingen in Hattem dan?” is waarschijnlijk het beste compliment, dat zij zich en wij ons kunnen wensen.

5. Taal

Vluchtelingencontact Hattem vindt het van het allergrootste belang, dat de statushouder zo snel mogelijk zo goed mogelijk Nederlands kan verstaan en spreken, kan lezen en schrijven.
Daarvoor zetten wij taalcoaches in om naast de lessen in het opleidingsinstituut ook in informele setting gericht met de taal bezig te zijn.
We hebben afgesproken in het kader van de nieuwe inburgeringswet met ingang van 2022 de taalondersteuning van de cliënten te verlengen naar maximaal drie jaar.
Dit omdat voor het inburgering traject ook drie jaar staat.

In het jaar 2021 waren 11 vrijwilligers als taalcoach actief in de ondersteuning van de statushouder bij de inburgeringcursus.
Door het één op één contact kunnen de vrijwilligers aan de slag met de specifieke taalwensen van de inburgeraars. Hierdoor neemt de taalvaardigheid en de zelfredzaamheid toe. Omdat hierdoor hun zelfvertrouwen groter wordt, durven zij meer Nederlands te spreken en meer naar buiten te treden. Zij raken gemotiveerd om de taal nog beter te leren en de inburgering af te ronden.

Het bestuur heeft in 2019 samen met de Bibliotheek het fenomeen Taalcontact in het leven geroepen. Daar konden statushouders, nieuw en al wat langer hier samen met Nederlanders in gemoedelijke samenkomsten oefenen in het gebruik van de taal en konden ze ook contacten leggen. Door Covid gingen de bijeenkomsten vaak niet door, maar ook daarvóór taande de belangstelling. Er zijn verschillende oorzaken, zoals onduidelijkheid over de aansturing en verantwoordelijkheid voor het regelwerk. Van de mensen die kwamen had de één meer behoefte aan gerichte taallessen, de ander meer aan gezellig kouten.
Na een uitvoerige evaluatie hebben wij met de Noord Veluwse Bibliotheek en het Taalpunt Hattem, besloten dat dit initiatief toch niet zo goed bij VCH past. Ook al omdat de activiteiten ook open staan voor niet-vluchtelingen. In goed overleg is de samenwerking op dit gebied beëindigd en zijn de werkzaamheden en verantwoordelijkheden overgedragen aan het Taalpunt Hattem.

6. Vrouwenpraatgroep

Voor de vrouwen onder de statushouders en onder de immigranten die hier al langer vertoeven organiseert het bestuur maandelijks de zogenoemde vrouwenpraatgroep. Ook daar is het daadwerkelijk horen en spreken van de Nederlandse taal een belangrijk doel.
De maandelijkse bijeenkomst kon vanwege Covid 19 niet doorgaan en het bestuur onderzoekt, gezien de afname in de deelnemers, of het zinvol is om het weer op te starten wanneer het weer mogelijk is.

7. Geld

VCH kon in 2021 door Corona op een aantal vlakken niet doen wat ze van plan was.

We deden bijvoorbeeld heel weinig aan professionalisering van taalcoaches, begeleiders en bestuur zoals informatieve bijeenkomsten door deskundigen over achtergronden van statushouders, over psychologische processen etc.
Op dat vlak waren er dan ook geen kosten.

De Vrouwenpraatgroep had geen maandelijkse bijeenkomsten en dus geen kosten.

Daar staat een kleine trendmatige verhoging van de salariskosten tegenover.
Al met al bleven we met de uitgaven verder in de lijn van de laatste paar jaar.
Daardoor kwamen we goed uit met de toegekende subsidie en kunnen we ook deze keer een deel terugstorten naar onze sponsor

In bijlagen staat een uitvoerige weergave van de financiële situatie over 2021.

8. 2022 en verder

Verreweg het meeste van het werk van onze stichting wordt door vrijwilligers gedaan en hun werk koste relatief heel weinig.
We hebben er, gezien de ervaringen tot nu, toe alle vertrouwen in, dat zich steeds weer betrokken Hattemers melden om de nieuwe medeburgers te helpen hier een plaats te vinden.

Het werven en selecteren is één van de belangrijkste taken van het bestuur.
De dagelijks begeleiding berust vooral bij de coördinator.
Voor 2022 lijken we meer vrijwilligers nodig te hebben gezien de hogere instroom en die lijken we ook te kunnen werven.
De bemensing van bestuur en coördinatie blijft naar wij hopen en verwachten gelijk.

Over de bekostiging van de verschillende activiteiten heeft het bestuur overeenstemming met de gemeente met betrekking tot de subsidie 2022. Er is van beide kanten de wil om het ook in daaropvolgende jaren de financiering op een vergelijkbare hoogte voort te zetten, zij het mogelijk op een wat aangepaste berekeningsbasis.

Het is voor bestuur en de vrijwilligers spannend hoe het met de toevloed van statushouders zal gaan en hoe de nieuwe inburgeringswet in de praktijk zal uitpakken.

Ten tijde van het schrijven van dit verslag brak de oorlog van Rusland tegen Oekraïne los en kwam een gigantische stroom vluchtelingen op gang. Het is niet uitgesloten, dat VCH ook voor Oekraïense vluchtelingen die Hattem bereiken op enig moment haar kennis en kunde aan moet en kan wenden. Dat is nu nog ongewis.